

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski narod“ valja po pošti:

na Nemčijo:

celo leto K 28—
 za Ameriko in vse druge dežele:
 celo leto K 30—

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravištvu : Knažove ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

stva na Trafalgarsquare protestirala proti obisku ruskega carja.

Turčija.

Sprememba v ministrstvu.
Carigrad, 26. julija. Včeraj se je vršila konferenca mladoturške stranke, ki se je pečala za bližnjo spremembo v ministrstvu. Večina je baje za to, da se imenuje sedanji turški poslanik v Rimu Haki Bei velikim vezirjem.

Kreta.
Petrograd, 26. julija. Minister Izvoljskij je izjavil, da smatra kritični stadij krečanskega vprašanja za dokončan, nobenega vzroka ni več, da bi se bilo bati turško - grške vojne. Turčija je sicer s spomenico krečanskih vlasti nezadovoljna, vendar Grške ne zadene v tem oziru nobena krivda.

Perzija.

Eks-šah.

T e h e r a n , 26. julija. Bivši šah še vedno stanuje v ruskem poslaništvu.

BIVŠI šahovi svetovalci.

Teheran, 26. julija. Aretirali so mnogo bivših šahovih svetovalcev, med njimi so vojni minister, ministrski predsednik, teheranski guverner in nekaj šahovih osebnih prijateljev. Obdolženi so, da so svetovali šahu, naj razpusti parlament. Pride pred vojno sodišče.

Španci v Maroku.

Boj pri Melili.

Berolin, 26. julija. »Berliner Tagblatt« javlja iz Madrida: Iz Melile se poročajo strahovite novice o zadnjem boju pri Melili. Špancev prijazni Maročani so iskali v španskem taboru zavetišča. Drznost Maročanov je bila čudovita. Posrečilo se jim je zavzeti španski top, ki pa so jim ga zopet ugrabili Španci. Celotranjenci so še donášali streljivo. Sredi mesta je vse črno ljudstva.

Madrid, 26. julija. Ministrski svet je sklenil sestaviti maročansko armado 30.000 mož. Z njo pojde v Afriko infant Ferdinand.

Maročansko poslaništvo v Madridu.
M a d r i d , 26. julija. Maročansko poslaništvo je odpotovalo, ker je bilo nevarno ostati v mestu. Prebivalstvo je smatralo prisotnost Maročanov za provokacijo.

187

štenejša ljubljanska žena prikovana
na tako starega izžetega grešnika.

Renata je bila vedno mirna in
ravnodušna. Tudi na večerji pri ba-
ronu Paungartenu, ko je sedela med
Štefanom Ogulinom in Mihaelom
Kržnarjem, se je vedla tako hladno,
kakor da jih komaj pozna. A v svo-
jem srcu je dobro vedela, kateri
dveh mož ji boljše ugaja, čigav glas
ji sega v dušo in čigavi pogledi so v
stanu razburjati njeno kri. Izdala se
ni nikdar, saj tudi Mihael Kržnar
ni nikdar pokazal, da mu je zanjo le
količkaj več, kot za druge ženske. Da
jo Mihael Kržnar skrivaj morda
ljubi, to ji sploh niti na misel ni
prišlo.

do svojih starih let. Turki iz Bosne so v njih časih pogostoma pridrili, čež nje in ropali, kar jim je grantečarska vojska pošteno vračevala. Evzebij, ki je od doma vedel, kaj je uboštvo, ni bil samo hraber vojak, nego tudi jako štedljiv mož, ter je vse skrbno zbiral in hranil, kar si je prinesel za spomin od pojezdov v Bosno.

Star, izžet in izmozgan, a bogat se je vrnil v svojo domovino in da bi si jesen svojega življenja polepsal, si je izbral za ženo ubožno a prekrasno Renato. Ko se je starši prosili, naj reši vso rodovino, ni nič pomišljala; udala se je brez ugovora, ne da bi slutila, kako heroična je njena žrtev.

Od njene poroke je minulo pet let. Izgubila je v tem času starše in brate, za katere je žrtvovala svojo mladost, svojo lepoto in vse svoje sanje o sreči in ljubezni, a pridobila je sama grenka spoznanja, ki so zamorila vso njeno veselost in iz nje naredila tako resno, malobesedno in hladno ženo, da ljudje sploh niso verjeli, da je zmiožna kaknega toplejšega čustva. Stari Evzebij Benalja je bil s svojo ženo lahko zadovoljen. Nikdar ni padla najmanjša senca na njen značaj; kar si je kupil, to je v resnici vse imel. Ljudje pa so se jezili, da je starega pokvarjenca Benalje žena tako uzorno zvesta svojemu možu in bolelo jih je, da je najljepša in najlepša

Renata je bila vedno mirna in
ravnodušna. Tudi na večerji pri ba-
ronu Paungartenu, ko je sedela med
Štefanom Ogulinom in Mihaelom
Kržnarjem, se je vedla tako hladno,
kakor da jih komaj pozna. A v svo-
jem srcu je dobro vedela, kateri
dveh mož ji boljše ugaja, čigav glas
ji sega v dušo in čigavi pogledi so v
stanu razburjati njeno kri. Izdala se
ni nikdar, saj tudi Mihael Kržnar
ni nikdar pokazal, da mu je zanjo le
količkaj več, kot za druge ženske. Da
jo Mihael Kržnar skrivaj morda
ljubi, to ji sploh niti na misel ni
prišlo.

Evzebij baron Benalja je bil ponošen na svojo ženc. Poznal je življenje in vse nevarnosti, ki prete njegovi zakonski sreči in zato je skrbno pazil na Renato, dokler ni spoznal in se prepričal, da je vzvišena nad vsak dvom.

Ko se je Renato zavedla, kako čustva se porajajo v njenem srcu do Mihaela Kržinarja, se je potrudila na vso moč, da bi ta čustva zadušila že v kali. Občevala je z Mihaelom še hladneje, kakor z drugimi znanci in se ga ogibala kolikor je mogla, a moč njene ljubezni je vendar rasla in njena hladnost ni odbila Kržinarja.

(Dalje prihodnje.)

Zadnji rodovine Benalja.

Povest.
(Dalje.)

Na desni baronice Benalja je se-
Štefan vitez Ogulin, mlad tanek
ž, o katerem pravzaprav nihče ni
ničeno vedel kaj da je in s čim se
i. Hrvatski oficirji, bivajoči z
ničarskim polkom v Ljubljani,
za vpeljali v družbo in Štefan vi-
Ogulin sè je hitro udomačil v
miških in v meščanskih krogih.
si si ni mogel nikjer pridobiti
ničnega in istinitega zaupanja, a
ga ni čisto nič motilo. Priposedo-
je rad, da ima v hrvatski krajini
v sosedni Bosni obsežne gozde in
ponašal s svojimi bogastvom. Ker
ogostoma potoval v Trst, so ljud-
sodili, da se bavi s prodajo lesa iz
svojih gozdov, da pa to iz aristo-
tske osebnosti prikriva. »V Ljub-
ni hoče biti kavalir, v Trstu pa je
antač«, so govorili ljudje in si
o dalje belili glav z ugibanjem, od
dobiva Štefan vitez Ogulin sred-
a za svoje dosti gosposko življe-

Na drugi strani baronice Benalija je sedel kakih petintrideset let

„Veletzdajniški“ proces v Zagrebu.

Začetkom včerajšnje razprave je predsednik Tarabocchia razglasil sklep, da se obtožena Bekića obsoja na štiri dni samotnega zapora v temnici, ker je baje votantni Pavešić rekel pri sobotni razpravi »svinja«. Bekića je vodil neki stražnik. Bekić je hotel izjaviti, da je ta ovadba krivična, a mu predsednik ni dovolil govoriti.

Na to je Nastić protestiral proti poročanju »Pokreta« in dunajskega lista »Die Zeit«, češ, da ta dva lista poročata o njegovem zaslišanju do dela napačno, njemu na škodo. Zato prosi predsednika, naj bi v bodoče odklonil takšna vprašanja zagovornikov, ki bi bila njemu na škodo.

Predsednik je seveda obljubil ugoditi tej Nastićevi želji.

Zagovornik dr. Popović: Kdaj ste prenehali baviti se z germanistiko?

Nastić: Leta 1905.
Dr. Popović: Ali ste se bavili s študijem Schillerjeve »Pesni o zvonu«? (V nekem pismu sprašuje urednik »Slovenskega Juga« Ljuba Jovanović Nastića, ako se še bavi z »Zvonom«. Nastić je trdil, da je pod besedo »Zvon« razumeti — »revolucijo«.)

Nastić: Pisal sem feljton o Schillerjevi stoletnici, a se ne spominjam, da bi kdaj kaj pisal o Schillerjevem »Zvonom«.

Dr. Popović: Torej bom moral pomagati duševnemu spominu. Pogledajte, tu imam vaš rokopis o Schillerju. (Senzacija.)

Nastić (v očitni zadregi pregledava rokopis): Priznam, da je ta rokopis moj. To razpravo sem nameraval priobčiti v listu »Bosni-sche Post«. Sicer pa to še ni dokaz, da bi se jaz posebno bavil s Schillerjem.

Dr. Popović: Kdaj so bile pisane okoliščine na vladarje, v katerih se jim javi pričetek revolucije v Bosni?

Nastić: Leta 1907.
Dr. Popović: V nemški okoliščini, ki ste jo pisali Njegovemu veličanstvu, stoji, da je bila okupacija Bosne izvedena pred 28 leti. Ta okoliščina je bila torej pisana leta 1906, ko vi še niste bili v Belgradu.

Nastić: To okoliščino sem na nemško prevedel šele v Belgradu l. 1907. Sicer pa naj zagovorniki predložijo izvirnik te okoliščine.

Dr. Popović: Jaz nimam tega originala, ima ga pa prof. Masaryk. Pričakujem, da se na predlog državnega pravdnika pozove kot prič tudi dr. Masaryk.

Dr. pravdnik: Preje bomo dobro tehtali njegovo verodostojnost.

Dr. Popović: To je seveda zelo potrebno pri vseučiliškemu profesorju svetovne slave! Pri drugih pričah tega ni potreba.

Dr. pravdnik: Pred sodiščem so vsi enaki!

Dr. Popović (ironično): Ali res?

Nastić: O Masaryku so pisali uradni listi, da se čudijo, da je tak učenjak sedel na lim raznim informacijam.

Dr. Popović: Ako je komu sedel na lim, sta bila to edino Nastić in Mandl, ker je Masaryk dobil informacije o knezu Nikoli samo od teh dveh.

Nastić: Jaz Masaryka nisem informiral.

Dr. pravdnik: Prosim vas, okupacija Bosne je bila končno izvedena leta 1879.

Dr. Popović: Ta izgovor je sicer zelo duhovit, a vendar ne pomaga. V dotični okoliščini se namreč pravi, da so avstrijske čete pred 28 leti v Bosno prišle. Ali je to bilo leta 1879?

Dr. pravdnik: Potem je to drugače.

Na to je dr. Popović obširno spraševal Nastića o njegovem razmerju k Špiri Bocariću in Gojakoviću.

Dr. Popović: Ali ste se vi kdaj pečali z nakupovanjem volne? Predsednik: To je vrlo interesantno!

Dr. Popović: Jaz nikdar ne stavim prasanj, ki bi ne imela pomena. V rokah imam brzojavko Jovičevića, dobrega prijatelja Nastićevega. V tej brzojavki naroča Jovičević S. Jovanoviću na Cetinju, naj »Gjorgje« nakupi volne, ker je po ceni, in naj jo spravi v Gruž.

Nastić: To je alegorično!

Dr. Popović: Torej vendar priznate! A listi čas je javil »Pester Lloyd«, da so bile v Gružu zaplenjene bombe, namenjene na Cetinje. Torej »volna«, ki ste jo imeli spraviti v Gruž, so bile bombe.

Nastić: O tem se ne morem izjaviti, ker bi zaradi tega lahko trpel škodo. Nato je dr. Popović predlagal, naj se o bombah in njih fabrikaciji zaslišijo strokovnjaki. Se-

nat je ta predlog odklonil, češ da je Nastić »bister in inteligenten človek«; izpovedal je točno, kaj se je naučil o bombah v Kragujevcu; zato ga ni treba kontrolirati, ker bi bilo to krivično in ker bi to pomenilo toliko, kakor da bi se cetinjski proces podvrnil reviziji.

Predsednik je zaključil razpravo ob 12. zaradi bolezni državnega pravdnika Milana Accurtija.

Pretekli teden je zagovornik dr. Srgjan Budisavljević na besede drž. pravdnika: »Ako bi obelodanil vse informacije o zagovornikih, bi marsikateri izmed njih ne sedel tu« reagiral s parafrazo: »Ako bi mi obelodanili vse informacije o Accurtiju, bi ta ne sedel tu kot državni pravdnik«. Zaradi teh besed je senat obsodil dr. Budisavljevića na 100 K disciplinarne globe. Vrhutega ga je Accurti še tožil radi razžaljenja časti. Sodišče je dr. Budisavljevića seveda obsodilo in sicer v 8 dnevni zapor, ki ni spremenljiv v denarno globo. Tako se deli pravica na Hrvatskem! Drž. pravdnik je razžalil zagovornike, a ker je eden izmed njih reagiral v docela primerni obliki na žalitev, je bil za to kaznovan, a povzročitelju vse afele Accurtiju se seveda ne zgodi ničesar!

Ustanovitev podružnice slov. trgovskega društva „Merkur“ v Kranju.

Prva podružnica slov. trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani se je ustanovila v nedeljo v Kranju. Na ustanovni občni zbor je došlo večina trgovcev in trgovskih sodrušnikov iz Kranja in okolice, kot gostje je bilo navzočih tudi okrog 40 Merkurjevih članov iz Ljubljane. Predsednik pripravljalnega odbora g. Janko Sajovic je otvoril zborovanje ter pozdravil zastopnike osrednjega odbora, dalje svetnika trgovske in obrtniške zbornice g. Vinka Majdiča, dežel. poslanca C. Pirca in pozneje došlega svetnika trgovske in obrtniške zbornice g. L. Fürsagerja iz Radovljice. Povdarjal je, da snujemo danes važno strokovno organizacijo, katere namen je združiti in izobraževati trgovce in nastavlence na Gorenjskem. V nadaljnjem govoru se je oziral na zgodovino trgovine ter prišel na današnji trgovski konkurenčni boj, ki sili slovenske trgovce, da se oklenejo stanovske organizacije, da ne zaostanejo za drugimi narodi. Pred nedavnim časom so se prvačili Angleži in Francozi v trgovini — Nemci so bili nevedni in veliko zadaj — danes pa stoji tudi Nemci kot enakovredni na strani prvoimenovanih narodov. Slovenska trgovina se je začela šele v zadnjem času razvijati in zavzema danes že lepo mesto, ravno zato, ker se je kolikortoliko že osamosvojila. Treba nam je pa še veliko dela in tesne združitve, kar bomo dosegli v stanovski organizaciji, kjer bomo še in nastavlenci stali ramo ob ramo ter skupno delali.

Nato so se čitala pravila in brez ugovora sprejela. K podružnici je pristopilo takoj 55 članov, med njimi dva ustanovnika z zneskom po 200 K in sicer gg. V. Majdič in Fr. Omersa star., kar se je z velikim odobravanjem vzelo na znanje.

Pri volitvi odbora je bil z vsklikom in velikim navdušenjem izvoljen za predsednika starosta kranjskih trgovcev g. Fran Omersa star., za odbornike pa iz vrste samostojnih trgovcev: Chrobath Fr. star., Majdič Joško in Sajovic Janko; iz vrste nastavljencev pa gg.: Cvar Josip, Duller Vekoslav, Petek Mijo in Sedej Rado.

O potrebi in namenih trgovske organizacije in o delokrogu trgovskega društva »Merkur« je govoril g. dr. Fran Windischer. Povdarjal je predvsem veselje osrednjega odbora, da se je prva podružnica ustanovila v Kranju, čestital pripravljalnemu odboru na srečno izvedenih pripravah in zatrdil, da bo osrednje društvo zaslanjalo podružnico drage volje ob vseh prilikah. Nato je razpravljaval o organizaciji, ki je potrebna iz stanovskih, narodnopolitičnih in narodnovzgojevalnih razlogov ter povdarjal važnost krepkega trgovstva za razvoj slovenskega naroda. Dalje je očital delokrog trgovske organizacije »Merkur« in navajal ugodnosti, ki jih daje trgovcem in sodrušnikom. Govor je bil sprejet z navdušenim odobravanjem.

Naslednji predavatelj g. dr. R. Marš je z ozirom na pozno uro omejil le na poglobitve izpremembe obrtnega reda z zakonom z dne 5. februarja 1907, s katerim se za samostojno izvrševanje trgovine z mešan, specerijskim, materialnim in kolonijalnim blagom zahteva dokaz sposobnosti ter razložil in pojasnil tozadevne izpremembe.

Z ozirom na ta izvajanja je predlagal g. R. Sedej naslednjo resolucijo: »Današnji zbor skleni: C. kr. deželna vlada se prosi, naj podrejenim e. kr. okrajnim glavarstvom ukaže, da v polnem obsegu vpoštevajo določbe nove obrtne novele ter brez popolnih dokazov strokovne usposobljenosti ne dovoljujejo izvrševanja trgovin mešane in specerijske stroke, V vseh količkah dvomljivih slučajih je zaslišati mnenje trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, ki naj v vsakem slučaju zasliši ljubljanski gremij trgovcev kot edino strogo stanovsko zadrugo na Kranjskem.«

Dalje je g. Sedej tudi predlagal še eno resolucijo: »Ker se vrši drugo leto desetletnica, slov. trgovskega društva »Merkur«, izreka današnji zbor željo, da se o tej priliki vrši II. vseslovenski trgovski kongres, na katerem naj se tudi nastopi z zadostnim materialom, da vendar dosežemo višjo slov. trgovsko šolo v Ljubljani. Obe resoluciji sta bili z navdušenjem sprejeti.

Pri slučajnostih je prvi govoril deželni poslanec g. Ciril Pirca, ki je izrazil veselje na ustanovitvi podružnice, za katere uspešno delovanje je porok novoizvoljeni odbor. Stojmo si zvesto ob strani in dosegli bomo uspehe. Pred vsem nam je treba punke, zato apelira na osrednji odbor, da bo kakor danes dal na razpolago predavatelje ter tudi drugače vedno stal pri izobraževalnih namenih podružnice le-tej na strani.

G. Vek. Duller je priporočal, naj se na II. vseslovenskem trgovskem kongresu poroča tudi o nastavljanju in podpiranju trgovcev v obmejnih krajih.

Predsednik g. J. Sajovic je tudi toplo priporočal ta predlog ter se vsem, ki so pripomogli, da se je današnje zborovanje tako častno vršilo, presrečno zahvalil. Zahvalo je izrekel tudi pevskemu zboru »Merkur« iz Ljubljane in salonskemu orkestru »Sloga« iz Kranja za sodelovanje pri veselici. Nato je zaključil občni zbor.

Ob peti uri se je nato vršila veselica, ki jo je v društvene namene priredila podružnica. Obširni vrt in dvorišče gospe Majerjeve sta bila natlačeno polna in udeležilo se je veselice vse kranjsko mešanstvo s svojimi rodbinami, na čelu mestni župan g. cesarski svetnik Ša v n i k. Kranjski orkester »Sloga« je izborni sviral koncertne točke ter žel veliko in zasluženo hvalo, za izvrstno proizvajanje. Istotako pšeno so bili sprejeti nastopi nekoga zbora slov. trgovskega društva »Merkur« iz Ljubljane, pri katerih se zlasti odlikoval kot solista gg. Fr. Rus in J. J. e z v pesmih »Nasa zvezda« in »Gorski kraj«. Pri srečolovu so se trudile ljubke gospodičice ter razpečale vse številke. Tudi šaljiva pošta je imela mnogo opravila, saj so se je posluževali podaniki boga Merkurja, ki se je gotovo veselil tolikoga prometa.

Res s krasnim začetkom se je uvela nova podružnica in le želimo, da bi se tako uspešno in navdušeno tudi v bodoče razvijala v korist in napredek slovenskega trgovstva. Naprej, slovenski »Merkur«!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. julija.

+ Zopet zaplenjeni. Snuožnik številko našega lista so nam zopet zasegli. Polovica uvodnega članka je zapadla konfiskaciji, tista polovica, kjer smo govorili o slovenskih klerikalcih in o nemški šparkasi. Preganjanje naprednega časopisja traja že od 20. septembra; dočim smejo nemški listi pisati vse, a že prav vse, kar le hočejo, zaplenjajo nam vsako tudi najmirneje pisano kritiko. Zdej ko ni državnega zbora in ni mogoče ničesar imunizirati, mora biti konfisciranje posebna slast.

+ 900.000 — to ni nič, pravijo klerikalci z ozirom na to, da je minister Bilinski odpisal mestni občini 900.000 kron v svrhu, da zida obrtno šolo. Seveda — Bilinski ni v milosti pri Šusteršiču in Kreku, torej ne sme imeti nobene veljave, kar je on storil. Občina ljubljanska in poslanci so se pri prejšnjih ministrih mnogo let trudili, da bi dosegli saj majhen odpis tega dolga, a ni se jim posrečilo izposlovati niti odpisa 100.000 kron, nego so ministri nešteto krat izjavili, da ne odpišejo niti vinarja več. Zdej, ko je pa Bilinski odpisal 900.000 K pa to ni nič, prav nič. No, pa ne sodimo klerikalcev preostro. S tem, da je Bilinski odpisal Ljubljani 900.000 kron, je namreč dal Šusteršiču in Kreku strahovito zausnico. Hotel je pač Slovence pokazati, da ni tak, kakor ga popisujeta Krek in Šusteršič, daumebolje pospeševati tudi slovenske koristi in zato je odpisal ogromno svoto, česar prej ni hotel storiti noben minister: Šusteršič in Krek sta blamirana in zato bi rada zabavljanjem v nič dela, kar je storil Bilinski.

+ 20./IX. Piše se nam: Gospod urednik! V dopisu »e. kr. pošto

oskrbnitvo v Ljubljani« objavljene v šte. 164. »Slovenskega Naroda« z dne 22. julija, se podtika poštni upravi, kakor da bi poštna uprava konfiscirala na vojake naslovljena pisma, na katere je prilepil naš narodni kolek. Temu pa brž ko ne ni tako, kar gospod urednik iz priložnega pisma takoj izprevidite. Ker prvi del pisma za slovensko javnost ni nikakor važen, in ker mi je na tem ležeče, da dotična vojaška oblast vojaka, od katerega sem pismo prejel, ne bo preganjala, zamolčim vojakove ime, kraj garnizije, in objavim le oni del pisma, kateri je za slovensko javnost, za vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, in za naše državne in deželne poslance važen. Evo ga! »Nadalje sem dolžan Vam sporočiti, kar Vas bode gotovo zanimalo. Naravno je, da so nemški častniki na strani svoje narodnosti, kar je razvidno iz sledečega: Ko sem Vaše cenj. pismo sprejel, zahtevalo se je od mene, da moram izpovedati, kaj je njega vsebina. To pa radi tega, ker je ovitek nosil kolek od septembrskih dogodkov v Ljubljani. Domnevalo se je namreč, da sem v zvezi s političnimi stvarmi, a se je pa seveda takoj izkazalo, da v pismu niti najmanjšega sledu ni bilo o politiki. Pismo se mi je na to vrnilo, a ovitek je naše poveljništvo obdržalo. Kaj se bode iz njega napravilo, mi je neznano, opozorilo se me je samo, da naj Vašemu blag. sporočim, da naj se mi v nadalje s takimi in enakimi znaki ne dopisuje. Čudno je pa, da nimajo pošiljalce z znakov nemške narodnosti nobenih zaprek. K sklepu mojega lista klanjam se Vašemu blagorodju, kakor tudi velespoštovanim rodbini ter vstajam neizbrisno hvaležni in pokorno vdani ... N. N.« — Tu bo treba našim poslancem vmes poseči! Nemci smejo storiti vse, a nam se vsaka stvar zabrani!

+ Iz šolske službe. Bivši suplent na ljudski šoli v Grosupljem Fr. Kos je imenovan za prov. učitelja in vodjo te šole.

— Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski kraj napravi v nedeljo 1. avgusta domačo veselico v gostilni g. Fortune na Vodovodni cesti. Godba: Harmonika. Vstop prost. Plesalo se bode lahko cel čas. Za mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

— Odboru političnega društva za Vodmat priglasil je svoj poset na porcijunkulo 1. avgusta najmodernejši slikar in fotograf sveta. Ta prijatelj društva ima več svetovnih odlikovanj in govori se o njem, da če si le koga enkrat za dobro ogleda, obdrži ga tako v spominu, da ga lahko v barvah in z ogledom napravi čez 10 let, da mu je z oglede podoban — ali pa tudi ne. Kegljanje na dobitke pri Draščku posejajo res umetniki kegljanja. Kroglo ti vrže s tako močjo na mehko ali planko, da odskoči v žleb, teče do keglev — in vseh devet stoji. Tudi take dobiš, da napraviš v enem lučaju po trikrat planko, kroglo, ko se je sem in tja nalezala, odleti v žleb in hajd drugemu umetniku v roki. Taka zabava je sleherni večer — torej prijatelji zabave na Draščkovu keglišče.

— Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski kraj je priredilo v nedeljo svojo vsakoletno veselico pri Plankarju na Dolenjski cesti pod imenom »Šentjakobski semenje«. Bilo je obširnih priprav, spored je bil raznovrsten in pričakovati je bilo ogromne udeležbe in to terbolj, ker društvo priredi v celem letu samo to veselico, s katere dohodki si kolikor toliko okrepi društveno blagajno, v kateri mora kot politično društvo v gotovih prilikah globoko poseči. In res, vzlic občutni konkurenci, je bila udeležba prav dobra. Šentjakobčanje vedo ceniti svoje društvo, in ni je bilo skoro hiše v okraju, ki ne bi bila zastopana na veselici. Dobro zastopan je bil tudi sosednji trnovsko-krakovski kraj, videli smo tudi zastopnike dvorskega, vodmatskega in kolizejskega okraja, šentpeterski in poljanski okraj pa sta nekoliko pozabila na nas. Poučarjamo, da je imela veselica res značaj periferijske priredbe, bili smo pač domačini sami med seboj. Veselico je počastil s svojo navzočnostjo g. župan, dež. posl. dr. Triller in več občinskih svetnikov. Proti večeru pa so prispeli ruski gostje, učitelji, ki jih je občinstvo navdušeno sprejelo. Natančneje o tem sprejemu je poročal »Slov. Narod« že v včerajšnji številki. Spored je bil, kakor smo že rekli, res obilen in raznovrsten, zabave je bilo ves čas. Polhalimo naj predvsem izborni petje pevskega društva »Slovanac«, ki je nastopilo v več točkah s svojim mešanim in moškim zborom in želo za svoja izvajanja splošno odobravanje. Domžalska godba je prav pridno izpolnjevala svojo nalogo in ravnotako dosegla lep uspeh. Živahno življenje se je začelo okrog raznih paviljonov. Občinstvo je rado kupovalo listke za srečolov, ki je bil res zelo bogato opremljen, potem cvetlice, pavovo perje, igrače, slaščice, šentjakobski bob

itd. Proti večeru je bilo zelo veselo okrog šampanjskega paviljona. Narodne gospe in gospodične domačega okraja so neumorno stregle gostom in tako pripomogle društvu do čim najboljšega uspeha, s katerim je društvo lahko zadovoljno. Bodi jim ob tej priliki izrečena najtoplejša zahvala, kakor vsem onim, ki so sodelovali pri veselici. Veliko zabave je bilo tudi na plesišču, kjer je svirala pristna kmetska plesna godba. Okrog 11. se je začelo občinstvo vračati v mesto, gotovo prepičano, da je preživelo lep popoldan. Omenimo naj še, da je gostilničar g. Plankar postregel gostom z dobro jedjo in pijačo. Veselica je dosegla svoj namen. Šentjakobčanje smo praznovali svoj smen, sicer precej sami zase, pa zato nič manj veselo, društvo pa se je lahko prepričalo, da ima svoj okraj res za seboj, in to je vredno več, kakor pa še tako velik gnetni dobiček. Na tem uspehu društvu najodkriteljske čestitke!

— II. skupina ruskih učiteljev in učiteljic je snoči ob pol 12. prispela iz Trsta v Ljubljano. Na kolodvoru sta jih pozdravila v imenu »Slov. učiteljskega društva« g. učitelj Rape, v imenu »Ruskega kružka« pa dr. I. Lavrenčič. Med gostje je 30 učiteljic in 20 učiteljev. Potovali so iz Moskve po Črnem morju v Carigrad, na Grško, od tam v Italijo, kjer so si ogledali Napoli, Rim, Milan in Benetke. Včeraj so bili v Trstu, odkoder so prispeli v Ljubljano. Od tu se vračajo preko Dunaja v svojo domovino. Ruski gostje so nastanjeni v dekliškem liceju. Danes so si ogledali muzej, šole in sploh mesto. Opoldne so imeli skupni obed v »Narodnem domu«. Jutri odpotujejo proti Dunaju. Bratskim gostom kličemo: iskreno nam dobrodošli; prisidši v domovino, pa učite rusko mladino spoznavati mali slovenski narod, ki bi je ob sinji Adrijani junaki boj za slovanstvo.

— V spomin na ljubezniv sprejem v Ljubljani je učiteljica moške gimnazije v Tambovu Jelizaveta Jegorovna Althuhova napisala to-le pesem:

Въ память любезнаго приёма
рускихъучителейэкскурсантова.

Спасибо русское примите
За весь радущий Вашъ привѣтъ.
За эту ласку, за участіе,
За все, чѣмъ мнѣ биваетъ свѣтъ.

Гостей залетившихъ обогрѣли
Вы Вашей встрѣчей, господа:
Родныхъ въ насъ братьевъ усмотрѣли
Обще — славянскаго гнѣзда.

Въ Люблянѣхъ тодько мы узнали,
Какъ долженъ брата брать любить
Людей родныхъ здѣсь услышали,
Чтобъ рѣчь ихъ въ сердцѣ сохрѣнить.

Чтобы прѣлханы въ край далекий,
Въ Россію, гдѣ мы будемъ жить.
Въ своихъ питомцахъ слѣды глубоки
Къ Славянамъ — братьямъ заложить.

Этого и они любовь къ Славянству
Сумѣли въ дѣлахъ закрѣпить.
Чтобъ за дѣлцо: »Любовь и братство«
Но все благое побудить.

Насъ раздѣлять лишь пространство
Но сердце бьется въ косъ одно;
Идея общая — Славянство,
Въ зарѣ свободы — торжество.

Завтра насъ ужъ здѣсь не будетъ
Другой займетъ Вашихъ мыслей кругъ.
Но, вѣрьте, Васъ не позабудетъ
Вамъ благодарный русскій другъ.

Теперь бокалъ мы поднимаемъ
За вѣчной правды торжество.
И за Славянство и за братство:
Ура! Да здравствуетъ оно. —

(Zahvalo rusko sprejmite za navdušen vaš pozdrav, za ljubezen in sočutje, za vse, kar tvori svet nam mil. — Goste, ki so k vam prihiteli, ste ogreli svojim sprejemom, gospoda, a mi smo si ogledali rodni bratov vseslovanško gnezdo. — V Ljubljani šele smo spoznali, kako je treba, da ljubi brata brat. Rodne brate tu smo poslušali, da bi ohranili v srca njih govor — da bi, vrnivši se v daljno domovino Rusijo, kjer bomo sedaj živeli, vzbujali globoko spoštovanje med svojimi učenci do Slovanov. To ljubezen k slovanstvu bodo oni tudi ojačevali v srcih dece, da bodo pod geslom »ljubezen in bratstvo« dosegli najpopolnejši uspeh. — Nas deli samo daljava, src smo istih mi vsi, ideja skupna je slovanstvo, ki v zarju svobode mu zmaga se blešči. — Jutri odidemo od tukaj, kdo drugi zavzame vaših misli krog, ne, verujte: ne pozabi vas hvaležni ruski brat. — Zdej dvignimo še čaše na zmago večne pravice, na zmago slovanstva in bratstva. Hura! naj živi slovanstvo!)

— Olajšave pri izplačevanju pokojnine. Finančno ministrstvo je izdalo nove navedbe glede izplačevanja pokojnine. Glasom teh navedb odpade pri civilnih državnih vpokojenih na pobotniški dokaz življenja, bivanja ali vdovstva. S tem se prihrani hišnim posestnikom, oskrbnikom in župnijskim uradom mnogo posla. Izključeni od te olajšave so vojaški penzionisti. Pač pa se mora na pobotniški označiti stanovanje in naznaniti pri blagajni ustmeno vsako daljšo pre-

membo bivanja. Dalje se izroči lahko pehotnica re samo 1. ali 2. v mesecu, največ poljubno vsak dan in se tudi denar lahko poljubno dvigne. Ob enem s to naredbo je izdalo ministarstvo tudi navodilo glede izplačevanja pokojnine potom poštno-hranilnega urada.

— Umrl je včeraj zjutraj v tukajšnjem Leonišču gospod Anton Šaplja, trgovec in posestnik v Šturjah pri Vipavi. Pokojnik, ki je dosegel starost 64 let, je bil vedno zvest pristav in eden stebrov narodnonapredne stranke na Vipavskem. Bodi vrlenu rodoljubu blag spomin!

Klerikalna zlobnost. Iz Most pri Ljubljani nam pišejo: Radi občinskih volitev, ki so se končale z občutnim porazom klerikalcev, je škof »Slovenec« gorak Moščancom, zlasti tistim, ki nečejo trobiti v njegov rog. Zlasti na piki pa ima gosp. Predoviča, ker se mu zdi, da je ta mnogo pripomogel k napredni zmagi v Mostah. Za napade daje »Slovenec« potrebne podatke tisti značajni Jože Oražem, ki spreminja svojo politično prepričanje kakor afriški kameleon. Da ta »zeljarski mož«, ki je prej bil najljubejši nasprotnik »Zeljarske zadruge«, a je sedaj, odkar je odkril svoje klerikalne obisti, postal njen največji zagovornik, resnice ne devlje na tehnično, bi bilo pač odvčeti se posebe naglašati. Značajje Oražmova kalibra pozna vsa javnost. Njihovo načelo je: Danes tukaj, jutri tam, kjer boljše nese in boljše kaže. Oražem je bil še nedavno tega zagrižen naprednjak. Kot »spreobrnence« mu klerikalci mnogo ne zaupajo. Kako pridobiti njihovo zaupanje? Oražem je bil bistra glava, zato je takoj iztaknil zanesljivo sredstvo, da si pridobi zaupanje klerikalcev: Jel je natočevalci in obrekovati svoje bivše somišljenike ter o njih širiti najpodležije laži. Pretekli četrtek se je spravil nanje v »Slovenec«. Dobro došlo priliko za to mu je dala seja občinskega odbora. O tej seji poročila vse močje, samo to ne, o čemer se je na seji res razpravljalo in sklepalo. Med drugim kaže, da je g. Predovič ponudil svojo hišo na Selu za šolo in sicer pod takimi pogoji, da bi bila občina hudo prizadeta, ako bi jih bila primorana sprejeti. Resnica pa je, da Predovič sploh ni stavil nobenih ponudb, še manj pa pogojev. Vse te ponudbe in pogoje si je bistra Oražmova glavičica enostavno izmislila, samo da bi poštenjakovi mogli lopniti po Predoviču. Pri seji se je šlo samo za poldnevni pouk na šoli. Sklenilo se je, naj se uvede za 5 razredov dopoldanski in za 5 razredov popoldanski pouk. Ker pa ta sklep potrebuje še oblastvenega potrjevanja, je stavil g. M. Dohničar tale predlog: Ako bi oblast ne dovolila poldnevnega pouka, potem se naj g. Predoviča naprosi, da da svojo hišo na Selu v najem za šolo. Ta predlog je bil sprejet in g. Predovič je izjavil, da je pripravljeno ustreči želji obč. odbora. Da bi bil modrijan Oražem stavil kak predlog, o tem ne vedo obč. odborniki ničesar, mož je torej hotel v »Slovenec« samo svojo osebo nekoliko spraviti v ospredje, če tudi s pomočjo neresnice. Končno še pripominjamo, da g. Predovič slej kot prej vztraja pri svoji obljubi, da bo daroval zemljišče za šolo, vredno 10.000 kron, in v gotovini še 1000 K, kakor hitro se definitivno sklene zgradba nove šole. Sicer pa je tudi Jože Oražem obljubil darovati 500 K za šolo, ako bo daroval Predovič 1000 K. Naj Oražem teh 500 K položi v zanesljive roke, pa bo g. Predovič takoj in brez obotavljanja izplačal obljubljeni 1000 K. Torej gospodine Oražem!

Gozdna veselica v Šiški. Misel, prireditelj v prijazni »Kozlovi dolini« nad šišensko cerkvijo veselice, se je obnesla le predbro. Po oglih smo čitali, da prireditelj veselice možka in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, videli smo pa med prireditelji in obiskovalci skoro vse, kar v Šiški narodno čuti in misli. Kršno vreme je privabilo nebroj občinstva že ob popoldanskih urah, večina posetnikov je da dospela šele v hladu, bolj proti mraku. Marljivo šišenske narodne dame so po raznih paviljonih prijazno stregle nežnim in lačnim z dobrimi piščami in jedili in kar moramo kot redkost ob takih prilikah pohvaliti posebej: cene so bile popolnoma navadne, kakor sicer pogostilnah. Svirala je »Slov. Filharmonija«, vmes pa je zapel moški zbor šišenske Citalnice par krepih zborov. Nastopil je tudi šišenski »Sokol« in sicer deklški in deški naračaj s prostimi vajami in trije telovadci na drogu. Občinstvo je z zanimanjem sledilo njih izvajanjem. Pečenko nam je na raznuj pekel rodoljubni g. Seidel. V mraku pa je zagorel mogoben kres, ki je daleč naokoli, prav gori do Kranja oznanjal, da je v zavodni Šiški zbranih toliko in toliko prijateljev vsem ljube nam šolske »Družbe«, zbranih ob nepriljubljeni bratovski zabavi. Mnogo zabave je vzbujalo streljanje v tarčo. Ako omenimo še prekrasna razgleda, ki smo ga uživali po dnevi in na prijaz-

nih ter ljubeznivih prodajalk ter pridnih in vnetih rediteljev, pa smo ob kratkem opisali to vro obiskano in vseskozi posrečeno prireditev. Bog daj še več takih veselie!

Tel. društvo »Sokol« v St. Vidu nad Ljubljano priredi, kakor smo že poročali dne 8. avgusta svojo I. javno telovadbo spojeno z veliko ljudsko veselico. Oboje, telovadba in veselica, vrši se na travniku, ki ga je dal drage volje na razpolago br. Matjan in ne ločeno, kakor stoji na lepah in vabilih. Priprave za ta pomembni dan so se že pričele ter so v najboljšem teku. Bratska sokolska in druga društva ter vse sl. občinstvo že sedaj vabimo, naj se za gotovo udeležijo te slavnosti št. vidskega »Sokola«. Videli boste, kakšna požrtvovalnost preveva mladega »Sokola« v St. Vidu; požrtvovalnost, ki je vredna da se jej pomaga na vseh koncih in krajih. Dne 8. avgusta torej vsi v St. Vid! Bratska društva, ki se mislijo udeležiti slavnosti v večjem številu (kar se zelo želi) ali po deputaciji, se naprošajo, da naznanijo pravočasno svojo udeležbo ter število udeležnikov.

Odgovor na »pismo g. Gline«. Piše se nam: V četrtekovi številki »S. Naroda« predbaciiva neki »član družbe« odboru viške podružnice komodnost in nesposobnost. To očitanje podpisani odločno zavrača. Podružnica je bila ves čas svojega obstanka delavna in se sedaj že mesec dni pripravljala za prireditev velike vrtno veselice. Poleg tega je od zadnje veselice komaj šest mesecev, vsak mesec pa vendar ne moremo prirediti veselice. Za nabiranje članov se je mnogo storilo. Treba je bilo iti od hiše do hiše in vsakega poučiti posebej o pomenu družbe. Ni je hiše, katere ne bi nagovarjali za pristop k podružnici. Nabiralnike smo ponudili vsem gostilničarjem, ki so jih radi sprejeli, le eden ni maral nabiralnika. Nabiralniki se vedno odpirajo, zneski so za viške razmere dovoljni. Podružnica deluje komaj osem mesecev, a je že oddala centrali štiri sto kron ter ima zopet dve sto kron pripravljanih. Treba je tudi pomisliti, da so člani podružnice večidel delavci, torej so gori navedene številke častne. Avtor onega »pisma« je pač slabo poučen o razmerah naše podružnice, priporočamo mu tedaj, da se pri priliki oglasi pri predsedniku podružnice, kjer dobi še natančnejši pojasnil. Taki neopravičeni napadi le škodujejo dobri stvari. — Franc Oblak, predsednik podružnice.

1. avgusta velika ljudska veselica v Kamniku. Kamniška narodna društva Citalnica, Lira in Sokol prirede, kakor smo že enkrat naznanili, 1. avgusta veliko ljudsko veselico v prid »Društvenega doma«. Veselica se vrši na vrtu in v vseh ostalih prostorih »Društvenega doma« ob vsakem vremenu ter se začne po prihodu ljubljanskega popoldanskega vlaka. Vsopred bo jako zanimiv in obsežen. Poleg godbe in petja sadna trgatav, ribji lov, pavova peresa, šaljiva pošta, korjandoli, ples itd. Za jedila in pijačo po zmernih cenah bo preskrbljeno v raznih paviljonih. Upamo, da se udeležijo veselice prav mnogo ljubljancov, zlasti, ker je namenjena v prid »Društvenega doma«, katerega si ob tej priliki lahko ogledajo. Pripravi smo, da jim bodo novi krásni prostori, društveni kot gostilniški in kavarniški jako ugajali.

»Vesnac«, počitniško društvo združenih gorenjskih visokošolcev v Kranju priredi 31. t. m. zvečer ob polu 9. na vrtu gospe M. Mayrjeve koncert s prijaznim sodelovanjem sl. orkestra »Sloga« v Kranju. Po koncertu prosta zabava in ples v Narodni Citalnici. Vsi prijatelji društva dobro došli!

Vabila na prireditev gorenjskih visokošolcev v »Vesnac« se prično razpošiljati prihodnji teden in prosimo blagohotnega oproščenja, ako bi se kakega prijatelja našega društva pomotoma prezrlo ter ga tem potom vabimo kar najljubše v svoj krog.

Vodovod v Kranju je razum nekih malih stvari še skoro dodelan. Pritekla je že v mesto prva voda, ki pa je seveda še kalna in nerabna.

Podpore. Deželni odbor je dovolil društvu za privabitev tujcev v Radovljico 60 K za popravo savske brvi na Gmajni. Naučeno ministrtvo pa je darovalo obrtno-nadaljevalni šoli 300 K podpore.

Veselica na Dobravi pri Podnartu. Opozarjamo na veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 1. vel. srpana podružnica »Ciril in Metodove družbe« za Dobravo, Ljubno, Podnart, Kropo in Kamno gorico v priljubljene gostilni g. Filipa Pogačnika na Dobravi. Kdor se hoče ta dan razvedriti in se drugače dobro zabavati, naj ne zamudi priti na Dobravo. Poleg godbe in petja je toliko raznih zabavnih točk, da se nihče ne bo dolgočasil. Srečolov je tako bogato opremljen, da mora dobitke dobiti skoro vsak listek. Ker je ta veselica v tem času velikega pomena, naj vsaka zavedna Slovenka in Slovenec stori svojo narodno dolžnost. Tem po-

tom se tudi vsa društva v okolici naprošajo, da vpoštevajo ta dan ter se udeležijo veselice.

Bled v nemških rokah? Iz zanesljivega vira čujemo, da namerava Bled kupiti »Deutscher österreichischer Ärzteverein«. Ali res moramo dočakati še tega, da bo najlepši košček naše zemlje za vse čase v tuji neprijateljski nam posesti?

— Umrl je župnik v Črnomlju g. Stanko Pehar, star 39 let. Truplo prepeljejo v Tržič. N. v m. p.

Posnemanja vredno! Iz Mokronoga se nam piše: Pri občinski seji dne 25. t. m. je občinski odbornik vrli gosp. Peter Strel postavil samostojni predlog, naj se na njegove stroške odpravijo po celi občini vsi nemški napis, ki so občinska last. Predlog je bil od obeh strank soglasno in z navdušenjem sprejet. Čast g. Streli — naj bi našel posnemovalcev tudi po drugih občinah.

— Umrla je v Dol. Logatecu zasebnica gđe. Ana Sorre, stara 66 let. P. v m.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Hostojni** priredi v nedeljo dne 1. avgusta 1909 tombolo v prostorih hotela »Ribnik«.

Nesreča. 15letni sin posestnika Beraniča v Cirkovcih na Štajerskem se je igral z nabasano puško. Hotel je ustreliti nekega goloba. Namesto goloba pa je zadel iz neprevidnosti nekega mlatiča na sklednju, ki se je zgrudil in kmalu umrl.

Goljufivi vinski trgovec. Minoli teden je kupil neki trgovec za Zavrču na Štajerskem in okolici, kjer imajo ljudje še veliko neprodanega vina, do tri tisoč hektolitrov vina. Hodil je v družbi nekega mešetarja, s katerim sta se po kleteh izborno zabavala in obljubljala ljudem jako ugodne cene. Nadvarka nista plačala nikomur, pač pa naročila, naj pridejo dne 22. t. m. vsi prodajalci v Zavrč, kamor pride on s posodo in pripelje s sabo pretakalce. Posestniki so res prišli, in tudi trgovec je prišel, toda mesto s posodo in denarjem, vkljenjen v spremstvu orožnikov. Dozdevni trgovec je bil namreč že večkrat kaznovani goljub Korper, ki se je na ta način par dni imenito preživel.

Pod vlak je prišel vsled neprevidnosti poštni kočijaž pri Sv. Povlu na Štajerskem. Stroj mu je odtrgal obe nogi. Odpeljali so ga v bolnico, kjer je v par dneh umrl.

Obsojen zaradi volilne sleparije. Pred mariborskim sodiščem je bil obsojen kaplan M. Kristovič iz Ribnice na Štajerskem na 50 K kazni, ker je kmetu Moriju iz Janzevske gore, ki ne zna ne pisati, ne brati, samovoljno prečrtal že napisanega kandidata Kališnika in napisal dr. Vrstovška.

Izpred mariborskega sodišča. Eksplozija v Slov. Bistrici, ki so jo že hoteli na tihem potlačiti, je vendar prišla pred sodišče. V soboto je bila obravnava. Obtožena sta bila 61letni trgovec in župan A. Stiger iz Slovenske Bistrice in njegov pomočnik 26letni R. Jeglič radi prestopka zoper varnost življenja. Zakrivila sta ta prestopek z neprevidnim ravnanjem s smodnikom v Stigerjevem domačem skladišču sredi Slov. Bistrice, vsled česar je nastala eksplozija smodnika 23. marca t. l. pri kateri je bil 17letni pomočnik F. Ogrizek ubit. M. Padarič in A. Klobučar pa precej močno ranjena in ki je napravila poleg tega 15.670 K škodo. Stiger se je zmazal, ker je njegov pomočnik vzel vse krivdo nase. Obsojena sta bila A. Stiger na 30 K denarne kazni, R. Jeglič pa na štiri tedne navadnega zapora. Mati ubitega pomočnika Ogrizka zahteva za sina 5000 K odškodnine.

Društvo za otroško varstvo v Ptuj priredi v nedeljo 1. avgusta t. l. v prostorih »Narodnega doma« v Ptujju gledališko predstavo »Slepa ljubezen«.

Ženo je ubil neki kmet iz Lindhofa v Lavantinski dolini. Zaprl je ženo v klet, kjer jo je s svojim bratom toliko časa pretepal, da je vsled dobljenih ran umrla. Zakaj sta to storila ni znano, oba suroveža so oddali sodišču.

Štrajk v Ajdovščini. Vsled krutosti in nepoštenega, skrajno krivičnega postopanja tovarniškega ravatelja Ammana in njegovih opred počiva delo v predlinici že 7 teden, nad šeststo slovenskih delavcev in delavk ter njihovih rodbin je brez zaslužka in kruha. Krivične razmere v ajdovski tovarni, surovo, brutalno ravnanje z delavstvom je potisnilo ljudi v štrajk. Organizovano delavstvo je priredilo v nedeljo pop. shod v Ajdovščini, ki je bil jako dobro obiskan. Na shodu so govorili iz Trsta došli govorniki, predsednik N. D. O. dr. Mandič, Jaklič in Skalac ter več domačinov. Ob velikanskem navdušenju in burnem odobravanju, ki je sledilo govorom, se je sklenilo vstrajati do skrajnosti v štrajku. Po končanem zborovanju se je priredil demonstrativen obhod po trgu in do tovarne. Med popevanjem narodnih pesmi prikorakalo je delavstvo pred tovarno z namenom, da pokaže vodstvu svojo solidarnost in skupnost. Ne

zgodilo bi se preko te nedolžne demonstracije ničesar, da ni v tem trenutku delavcem nad vse sovražni direktor Amman iz svojega stanovanja trikrat ustrelil med množico. Ta nastop je že tako razburjeno maso razkačila do skrajnosti. 1000 rok se je dvignilo in že se je vsula toča kamenja na tovarno, zgodilo bi se pa gotovo še večje zlo, da niso delavski voditelji mirili in končno pomirili množico, ki se je na to razšla. Ta rečunen nastop tovarniškega ravatelja presega vse njegove dosedanje čine, štrajku in vsej iz njega izvirajoči bedi je kriv edino — le on. Zahtevamo torej prav energično, da se ga odkločijo z dosedanjega njegovega mesta, kateremu ni kos. Tovarni sami, oziroma družbi pa svetujemo, da ugoditi itak malenkostnim zahtevam delavstva, da se zopet povrnejo normalne razmere, ter da ne bo potreba poseči po najskrajnejših — iz sestradanega želodca izvirajočih sredstvih.

Velika sokolska slavnost bo dne 29. avgusta v St. Andrežu pri Gorici. Udeležijo se te slavnosti razna sokolska in druga narodna društva na Primorskem.

Umrl je v Mirnu pri Gorici vrl narodni mož Ivan Lokar, tovarnar in veleposestnik. Pri pogrebu pa je uganjal znani fanatični mirenški župnik Rojce svoje sitnosti. Nahrnil je Sokole, ki so se udeležili pogreba, pevskemu društvu »Vipava« pa tudi ni pustil peti ne v cerkvi ne na pokopališču; peli pa so pred hišo in pred pokopališčem. Ob taki priliki taka strankarska zagrizenost. Če bi bil umrl klerikalec pa bi bili šli »čuki« za pogrebom ter bi peli klerikalci, potem seveda bi se katoliški župnik čisto nič ne upiral, marveč bi dovolil vse. Vse obsodbe je vredno postopajati župnika Rojca ob pogrebu naprednega moža; če bi še živel nadškof Jordan, bi kaj takega ne bilo močje! No, dandanašnji bo Rojce morda še polhvaljen v nadškofijskem ordinariatu v Gorici.

Samomor. Močno nevrasteničen je bil 40letni brivec Avg. Komel v Gorici. Pred kratkim je bil vzel britev pa se je na vrtu ob svojem stanovanju porezal, toda ne smrtonosno. Nahajal se je na to v bolnišnici. Te dni so ga hoteli izpustiti. V neopazovanem trenutku se je zagnal s hodnika na tla ter obležal mrtev.

Savinjski hmelj se vrtlo razvija ter vsestransko dobro kaže; tudi več ga bode, ko lani. — Že zdaj se zglajajo kupovalci ter obetajo lepe cene. Upati je torej, da se lanska kriza kolikor toliko paralizira.

Poročil se je 25. julija v Celju g. dr. Franjo Rosina, odvjetnik v Mariboru, z gđe. Ripšlovo iz Celja. Bilo srečno!

Toča na Štajerskem dne 24. t. m. je napravila ogromno škodo. Posebno strašno je pobila v ormoškem okraju. Najbolj so prizadete občine severno in vzhodno od Ormoža in mesto samo. Ponekod je toča vzela vse, drugod polovico; zlasti je na gorah škoda velika. Posamna zrna so bila debela kakor gosja jajca. Hitra cenitev in zadostna pomoč prizadetim je nujno potrebna. Enake toče ne pomnijo najstarejši ljudje.

Ustrelil se je v Mariboru 58letni prevoznik Fr. Quandest. Vzrok baje neozdravljiva bolezen.

Iz sodne službe na Štejskem. Okrajni sodnik J. pl. Ducar v Celju je imenovan za predstojnika sodišču v Zgornji Radgoni. Okr. sodnik W. Kronasser je prestavljen iz Zg. Radgone v Maribor, okr. sodnik dr. dr. W. Stepišchneg iz Sočanja v Celje in okr. sodnik dr. G. Rostok iz Konjic v Sonštanj.

Goriški vodovod. Okr. glavarstvo v Tolminu je dovolilo goriškemu magistratu, da sme zajeti za vodovod studece v Kamnem.

Samomor. V goriški bolnišnici je skočil s tretjega naestropja na hodnik A. Komel, ki se je pred kratkim radi živčne bolezni prerezal vrat. Obležal je na mestu mrtev.

Nesreča v trgovini. Nekemu uslužbencu v trgovini Konjedic-Zajec v Gorici se je razletelo motor-kolo. Uslužbenec in lastnik sta precej močno poškodovana.

Klerikalen prvak kot cerkveni ropar. Med tistimi, ki so na sumu, da so oropali cerkev v Kopru, je tudi neki Peter Norbada. Ta mož je eden stebrov klerikalne stranke. Pri zadnjih obč. volitvah v Kopru je bil Norbada kandidat klerikalne stranke v 3. razredu in je bil za slučaj zmage tudi določen za župana. Župan ni postal, pač pa cerkveni ropar.

Telefonsko zvezo med Zagrebom in Gradcem so otvorili v ponedeljek. Prvi poskusi so se dobro obnesli.

Dijaška stanovanja v Pragi. »Svaz českoslov. študentstva« v Pragi bo izdal seznam dijaških stanovanj, ki jih bo po ogledala posebna komisija, preden jih bo »Svaz« dijaštvu priporočil. Seznamek bo interesentom zastoj na razpologo od 1. sept. naprej. Opozarjamo na to, da naše dijaštvo, ki študira v Pragi, naslov za naročila seznamka je »Svaz českoslov. študentstva«. Praga. II—78.

Gajeve slavnosti v Krapini dne 15. avgusta se udeležijo zastopniki vseh slovanskih narodov. Slovenci se pričakujejo v velikem številu; govorili bodo Rus Volodimirov, Poljaka dr. Zdziechowski in dr. Konečný, Bolgar Bobčev, Čeh Černý. Radi sprejemanja in prenočišč naj se društva javijo »Gajeveemu odboru« v Krapini vsaj deset dni prej. Prijave za poseben vlak, ki pojde dne 15. iz Zagreba v Krapino, sprejema knjižgarna »Ciril-Metodovihi zidarjeva« v Zagreb. Preradovičev trg.

Zaklalo se je v mestni klavnici od 11. do 18. julija 84 volov, 10 krav, 1 bik, 1 konj, 106 prašičev, 221 telet, 38 koštevunov in 2 kozčiča. Upeljancu pa je bilo 1 prašič in 1 tele zaklana in 200 kg mesa.

Nesreča. V nedeljo je v Čatežu zdivjal nekemu posestniku vol in letal po vasi. Ker živali drugače niso mogli ujeti, so sklenili, da jo ustrelje. Vaščan Anton Bradač je tekel po puško, jo nabil in šel z napetim petelinom proti volu. Pred njim pa je šel Jožef Križman. Med potjo zadene Bradač nekam v puško, petelin se sproži in mesto vola je dobil cel strel spredaj idoč Križman. Poškodovan je tako, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

Karambol. Ko je peljal v soboto trgovski vajenec Mirko Ilonik po Bohoričevi ulici razno blago, je prišel na sproti desetenik pri žrebčarjih s tovarnim vozom. Vajenec ga je opozoril, da naj počaka, da se mu umakne, ta pa se ni zato zmenil, vozil dalje in zadel v vajenčev voziček s tako močjo, da mu je napravil pri vozu in na blagu 15 K škodo.

Pes je popadel v nedeljo popoldne v neki gostilni v Šiški 9letnega Jožefa Zatljerja ter ga na levi nogi poškodoval.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvorja v Ameriko 58 Hrvatov in 3 Kočevarji, iz Amerike pa je prišlo 8 Slovencev.

Izgubljeno in najdeno. Kurjačeva žena Franja Malahowska je izgubila denarnico s 6 K. — Zasebnica g. Ana Muckova je izgubila hranilnično knjižico »Kranjske hranilnice« z vlogo 5219 K, katero je našla ga. Ana Turkova in jo oddala pri magistratu.

Del godbe »Slov. Filharmonije« koncertira danes pri predstavi Elektro-radiografa »Ideal« v hotelu pri Maliču. Začetek ob 3/5. popoldne; drugi oddelek pa v hotelu »Tivoli« od 5. naprej. Vstop prost. Jutri, v sredo, igra celotni orkester pod vodstvom g. kapelnika Talicha v hotelu »Tivoli«. Začetek ob 5. popoldne. Vstop prost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kaj se zopet plete?

Reka 27. julija. Te dni sta bivala tukaj detektiv zagrebske policije Fučkar in znani dopisnik lista »Die Zeit« Steinhart iz Zemuna. Steinhart je bil, kakor je znano, posredovalec med Nastičem in državnim pravnikom Accurtjem, kateremu je on izročil vse Nastičeve dokumente. Steinhart in Fučkar v hotelu nista hotela napisati svojih imen, da bi nepoklicani ne zvedeli za njiju bivanje na Reki. Iz tega se sklepa, da nameravata izvesti neko tajno misijo.

Uredba trgovskega ministrtva.

Dunaj 27. julija. Uradna »Wiener Zeitung« priobčuje naredbo trgovinskega ministrtva, s katero se prepoveduje trgovskim in obrtnim zborom porabljanje zbornične dohodke v svrhe, ki ne spadajo v področje trgovinskih in obrtnih zbornic.

Proti obisku ruske carske dvojice.

Kiel 27. julija. Proti obisku ruske carske dvojice bodo protestirali tukajšnji socialni demokrati na posebnem shodu, na katerem bo govoril poslanec Karel Liebknecht.

Odstavljeni šah.

Teheran, 27. julija. Perzijski vlada je sklenila bivšemu šahu Mohamedu Aliju plačevati na leto 5000 angleških funtov pod pogojem, ako takoj zapusti Perzijo. Kakor zatrjujejo, bo Mohamed Ali že te dni odpotoval na polotok Krim.

Na Kreti je mir.

Pariz, 27. julija. Na otoku Kreti vlada popolen mir. Vest, da je prebivalstvo ob odhodu angleške posadke, razobesilo grške zastave, ne odgovarja resnici.

Anglija se oborožuje.

London, 27. julija. Trgovinski minister Churchill je na nekem shodu povedal, da bo Anglija zgradila še štiri ogromne vojne ladje in sicer z ozirom na to, ker se Nemčija vedno intenzivneje oborožuje na morju.

Azijska kolera.

Rotterdam, 27. julija. Na parniku »Elba« je obolel neki deček na azijski koleri. Zdravstvena oblast je odredila strogo kvaranteno nad nad parnikom. Kvaranteno razveljavijo, ako do srede ne bo na ladji nihče več obolel na koleri.

